

**МІНІСТЭРСТВА АДУКАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ
БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ЎНІВЕРСІТЭТ
ФІЛАЛАГІЧНЫ ФАКУЛЬТЭТ
Кафедра беларускага мовазнаўства**

ДАВЫДАВА
Ларыса Віктараўна

**ЗАПАЗЫЧАНАЯ ЛЕКСІКА Ў БЕЛАРУСКАЙ МОВЕ: КРЫНІЦЫ
ЗАПАЗЫЧВАННЯ, АСАБЛІВАСЦІ АДАПТАЦЫІ, ПРАБЛЕМА
АГУЛЬНАЛІТАРАТУРНАЙ КАДЫФІКАЦЫІ**

Анатацыя да магістарскай дысертацыі

Навуковы кіраўнік:
доктар філалагічных навук,
прафесар Прыгодзіч Мікалай
Рыгоравіч

Мінск, 2020

РЭФЕРАТ

Ключавыя словы: іншамоўныя запазычанні, варварызмы, экзатызмы, лексічная сістэма мовы, лексічныя папаўненні, запазычванне.

Актуальнасць тэмы: вывучэнне шляхоў і спосабаў пранікнення іншамоўных запазычанняў у беларускую мову належыць да адных з важнейшых задач сённяшняга беларускага мовазнаўства, актуалізуецца няспынным працэсам запазычвання іншамоўнай лексікі на сучасным этапе, патрэбамі далейшай пашпартызацыі і лексікаграфічнай апрацоўкі такіх адзінак.

Мэта працы – даследаваць іншамоўныя запазычанні з пункту гледжання гісторыі іх пранікнення ў беларускую мову.

Дасягненне пастаўленай мэты патрабуе вырашэння наступных задач:

- вызначыць месца і ролю запазычанай лексікі ў развіцці лексічнага саставу беларускай мовы на працягу яе гісторыі;
- прааналізаваць погляды айчынных і замежных лінгвістаў на характар іншамоўнага запазычвання ў беларускай мове;
- устанавіць паходжанне і даць лексіка-граматычную характарыстыку іншамоўных слоў;
- вылучыць лексіка-тэматычныя групы экзатызмаў і варварызмаў у паэзіі В. Аколавай, Р. Барадуліна, Г. Бураўкіна, Л. Дранько-Майсюка, У. Караткевіча, Р. Крушыны, П. Панчанкі, А. Разанава, М. Танка.

Аб'ект даследавання -- іншамоўныя запазычанні, адаптаваныя і неадаптаваныя да лексіка-граматычных і фанетыка-арфаграфічных асаблівасцей беларускай мовы.

Прадмет даследавання -- ідэястылявая спецыфіка спосабаў уключэння і функцый варварызмаў і экзатызмаў у мове паэтычных твораў беларускіх пісьменнікаў.

Агульны аб'ём магістарскай дысертацыі. Структурна дысертацыя складаецца з уступу, агульнай характарыстыкі працы, дзвюх глаў асноўнай часткі, заключэння, бібліяграфічнага спіса (50 пазіцый), які ўключае пералік крыніц моўнага матэрыялу (13 пазіцый) і спіс публікацый аўтара магістарскай дысертацыі (3 пазіцыі), дадатку Б (індэкс прааналізаванага фактычнага матэрыялу). Агульны аб'ём дысертацыі складае 52 старонкі.

РЕФЕРАТ

Ключевые слова: иноязычные заимствования, варваризмы, экзотизмы, лексическая система языка, лексические пополнения, заимствование.

Актуальность темы: изучение путей и способов проникновения иноязычных заимствований в белорусский язык принадлежит к одним из важнейших задач сегодняшнего белорусского языкознания, актуализируется непрерывным процессом заимствования иноязычной лексики на современном этапе, потребностями дальнейшей паспортизации и лексикографической обработки таких единиц.

Цель работы – исследовать иноязычные заимствования с точки зрения истории их проникновения в белорусский язык.

Достижение поставленной цели требует решения следующих *задач*:

- выявить место и роль заимствованной лексики в развитии лексического состава белорусского языка на протяжении его истории;
- проанализировать научную литературу, посвященную изучению иноязычных заимствований в белорусском языке;
- установить происхождение и дать лексико-грамматическую характеристику иноязычных слов;
- выделить лексико-тематические группы экзотизмов и варваризмов в поэзии В. Околовой, Г. Бородулина, Г. Буравкина, Л. Дранько-Майсюка, В. Короткевича, Р. Крушины, П. Панченко, А. Резанова, М. Танка.

Объект исследования – иноязычные заимствования, адаптированные и неадаптированные лексико-грамматические и фонетико-орфографические особенности белорусского языка.

Предмет исследования – является идиостилистическая специфика способов включения и функций заимствованной лексики в языке поэтических произведений белорусских писателей.

Общий объем магистерской диссертации: магистерская диссертация состоит из вступления, общей характеристики работы, 2 глав, заключения, библиографического списка (50 позиции), который включает список источников языкового материала (13 позиций), список публикаций автора магистерской диссертации (3 позиции), дополнение А (индекс фактического материала). Общий объем диссертации составляет 52 страницы.

ESSAY

Keywords: barbarism, exoticism, lexical replenishment, borrowing.

The relevance of the topic: the study of ways and methods of penetration of foreign borrowings into Russian belongs to one of the most important tasks of today's Belarusian linguistics, the process of borrowing foreign vocabulary at the present stage, the needs for further certification and lexicographic processing of such units is actualized.

The purpose of the work is to study foreign borrowings from the point of view of the history of their penetration into the Belarusian language.

Achieving this goal requires the following tasks:

- to identify the place and role of borrowed vocabulary in the development of the lexical structure of the Belarusian language throughout its history;
- to analyze the scientific literature devoted to the study of foreign language borrowings in the Belarusian language;
- to allotment the lexical-thematic groups of exoticisms and barbarisms.

The object of the study is foreign borrowing, adapted and unadapted lexicogrammatical and phonetic-spelling features of the Belarusian language.

The subject of the study is the idiostylistic specificity of the methods of inclusion and functions of the borrowed vocabulary in the language of the poetic works of Belarusian writers.

The total volume of the thesis: thesis consists of an introduction, a master's dissertation of the work, sections, 2 conclusion, bibliography (50 positions), which includes a list of sources of language material (13 positions), list of publications of the author of the thesis (3 positions), supplement (Appendix A - list of exoticisms).